

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 3/12/2018

Adam Bodnar

IX.517.2568.2018.ED

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

Szanowny Panie Ministrze

Okres 5 lat stosowania ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (zwanej dalej ustawą), pozwala bez wątplenia stwierdzić, że wymaga ona nowelizacji, a sama koncepcja funkcjonowania Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dys socjalnym w Gostyninie (dalej: Ośrodek lub KOZZD) musi zostać poddana weryfikacji. Europejski Komitet do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) także rekomenduje poważne rozważenie koncepcji i filozofii leczenia w KOZZD (raport z wizytacji Polski w 2017 r.).

Moje dotychczasowe liczne wystąpienia z postulatami określonych zmian legislacyjnych nie spotkały się z pozytywnym odzewem ze strony Pana Ministra. Nie można jednak nie dostrzegać, że problem istnieje, a Ośrodek nie mieści już kierowanych do niego pacjentów.

Nie tylko Rzecznik Praw Obywatelskich i CPT dostrzegają problemy KOZZD-u i pilną potrzebę zmian legislacyjnych. Wybrzmiało to również mocno w trakcie konferencji pt. *Praktyczne problemy stosowania ustawy o postępowaniu wobec osób zaburzonych psychicznie stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych*

osób, jaka została zorganizowana w dniu 8 listopada br. przez prof. Janusza Heitzmana – Dyrektora Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

W tym kontekście, pragnę przesłać Panu Ministrowi krótką notatkę z funkcjonowania analogicznego miejsca dla osób uznanych za niebezpieczne dla społeczeństwa w Rosdorf w Niemczech, gdzie moi współpracownicy przeprowadzili wizytę studyjną. Porównanie polskiej i niemieckiej placówki pozwala dostrzec zasadnicze różnice i ułatwi zapewne dalsze rozmowy na temat filozofii funkcjonowania tego rodzaju miejsc długoterminowej bądź wręcz dożywotniej izolacji od społeczeństwa. Załączam również ustawę regulującą funkcjonowanie ośrodka dla niebezpiecznych w Dolnej Saksonii, przetłumaczoną na potrzeby Biura RPO. Liczę na to, że jej lektura będzie inspiracją do zmian legislacyjnych ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Ministra o informację, czy aktualnie w podległym Panu resorcie trwają prace nad nowelizacją przedmiotowej ustawy i w jakim zakresie.

Bardzo proszę również o informację czy podjęto decyzję w sprawie mojego poprzedniego postulatu, aby utworzyć zespół interdyscyplinarny, który wypracowałby kompleksowo wszystkie niezbędne zmiany legislacyjne. Zaangażowanie w ten proces Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Zdrowia, jak również Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (z racji wykonywania przez Policję nadzoru prewencyjnego przewidzianego w ustawie), jest kluczowe dla opracowania rozwiązań, które będą gwarantowały poszanowanie praw pacjentów KOZZD, a jednocześnie uwzględniały wszystkie dostrzeżone już braki bądź błędy legislacyjne.

Uprzejmie proszę także o informację, czy podległy Panu Ministrowi resort analizuje liczbę spraw toczących się w sądach cywilnych na podstawie ustawy o uznanie osoby za stwarzającą zagrożenie, a tym samym monitoruje liczbę osób, które potencjalnie mogą zostać skierowane do KOZZD lub wobec których może zostać zastosowany nadzór prewencyjny.

Ponadto, bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi na pytanie czy w Ministerstwie Sprawiedliwości przez cały okres funkcjonowania ustawy przeprowadzono jakąkolwiek analizę jej stosowania, a jeśli tak to bardzo proszę o przesłanie opracowania jej wyników.

Z wyrazami szacunku

(podpis na oryginale)

Załącznik 2.